

Mahir Hesên

Elmaniya

Dema ku em dibêjin ji bo Kurdan tenê çiya hene, ev nayê wê wateya ku mebesta me tenê çiyane, lê hin kes dikarin ji me re bibin wekî çiya, bi taybetî nivîskar û rewşenbîrên pêkhate û neteweyên din. Hewldanên hin nivîskaran ji destpêkê ve weke vekirina dergehê û gihandina rastiya ji gel û gelên xwe re xuya bibe û helwesta û bala gel jî ji bo şermazkirina kiryar û bînpêkirinên mafên gelê Kurd kişand. Rola rewşenbîrê heye ku ji bo hemû zehmetiyên raman û çareseriyên cuda pêşkêş dike, ji bo civak, azadî, serxwebûn û pêşketina wê, şaristanî ne li ser nezanan, belku li ser xwende û zana ye. bi veguheztina serpêhatiyên serketî ji mirovan re û zorê dide wan ku li gorî şert û mercên xwe li ser wan bixebitin. Gelek dostên kurdan yê rewşenbîr û bîrmend hene. Gelek rewşenbîr hene ku nerîna we zelale, beşek heye ku bi rola temaşevane û ji bînpêkirina razî ye, xema tiştên ku diqewime naxwe, ev yek jî tê di xizmeta berjewendiyên wî yê kesane. mijarên rûpî û marjînal, avakirina nav, hebûn û navdariya xwe berdewam dike. wêranker heye ku bangewaziya reşbîniyê dike û çavkanî gunehbar dike û çanda bêhêvîtiyê belav dike. Tiştên ku îro li cihana erebî diqewime ew e ku gelek rewşenbîr gihîştine qonaxa ku dev ji rola hişyarkeriyê berdî û xwe bi nerînan paşverû dane xuye kirin, yan jî bi tevahî dev ji rola rewşenbîriyê di dirêjahiya dîrokê de berdidin. Ev bû

Rola rewşenbîran di kûrahiya rastiya de ye

sedem ku gelê wan li ser kurdan fikreke şaş bipejirîne. Lê ev bi tev ji bo me negiringin, a balkêş ew ku nivîskarên ereb hene ku piştgiriya kurdan dikin û li ser doz û mafên wî ne. Yek ji van kes yê buye dostê kurdan Fîras Hac Mihemed e. Wî gelek piştgiriyeke manewî da, mîna ku ji hemû nivîskarên cihana erebî re digot: Binêrin, ti sînor ji rewşenbîriyê re nemaye. Rewşenbîr mirovekî azad e, hevalên wî ji hemû welatan in. Ji ber vê yekê, em ê li ser nivîskar û akademîsyenê filistinî Fîras Hac Mihemed nihêrînek pêşkêş bikin, da ku xwînerên kurd wî baştir nas bikin. Gelo ew kî ye? Fîras Hac Mihemed, di sala 1973an de li bajarê Nablusê li Filistinê ji dayîkbûye, bawernameya masterê di wêjeya nûjen a Filistinê de li Zanîngeha Netewî ya An-Najah e wergertiye. Li Zanîngeha a El-Quds wek mamoste, serpereştyarê perwerdeyê û mamosteyê nivdemî xebitî. Di kovara Al-Zayzofouna ya ji bo zarokan/Ramallah de wekî edîtorê zimannasiyê xebitî, beşdarî amadekirina materyalên perwerdehiyê ji bo Wezareta Perwerdehiyê ya Filistinê bû û endamê desteya weşanê ya Kovara mafên mirovan ya Navneteweyî bû. Perwerdehiya li Filistinê. Wî gelek gotar û helbest di warên cuda yê weşana rojname û kovarên li Filistin, cihana erebî, Brîtanya, Amerîka, Kanada û Meksîkayê de weşandine. Li Filistinê beşdarî semîner, êvarên helbestan û konferansan bû. Pirtûkên çapkirî: Name ji Şehrezade re û ji rîtuêlên qehweya tal, ji hêla Weşanxane û

Belavkirina Gurab li Qahîreyê/2013, û berhevoka stran û helbestan/2013, û pirtûka Dîwana Prensesa zerafetê/2014, ji hêla Komeleya Zizofûna ve. Ji bo Pêşxistina Çanda Zarokan/Ramallah, û pirtûka "Çerxên Tîbûnê" li ser Dar Gurab ji bo Weşan û Belavkirinê. Û berhevoka "Rewşa bahoz a Xezayê", 2014, û pirtûka "Taybetmendiyên Çîroka Hemdem - Xwendinên Li Ser Çîrokeke Pir Kurte" - Weşanxaneya Mozaîk/Urdu, û berhevoka "Û tu bi tenê yî, stranek" ji Weşanxaneya Liberty / Quds, bi hevkarîya Mala Helbestê li Filistinê, û pirtûka "Rojnivîskarekî bi navê X" û pirtûka "Weke niv rast be" / Dîjîtal / Filistin, û pirtûka "Bi Bîranîna Mehmûd Derwîş", Al-Zeyzouna 2016, û pirtûka "Şehrazade Still Tells - Gotarên li ser Jinan û Afirîneriya Femînîst", Digital, 2017, û berhevoka "Love That", Dar Al-Amal, Urdu, 2017. Pirtûka "Taybetmendiyên Çîroka Hemdem - Xwendinên Li Ser Romanê", Pirtûkxaneya Kulşî, Haifa, 2017. Pirtûka "Taybetmendiyên Çîroka Hemdem - Xwendinên li ser Pirrengiya Çîrokan", Weqfa Ensar El-Dhad, Umm El-Fahm, 2018, û berhevoka "Çi Dişibe Şînan", Dar Tabak ji bo Weşan û Belavkirinê, Ramallah, 2019, û pirtûka "Zêdevaniya Hunerên Helbestî", Weşanxane û Belavkirina Rawafed, Qahîre, 2020. Û pirtûka "Jinên li Bajêr", Dar El-Raî û Pirên Çandî, Ramallah, û Amman, 2020. Û pirtûka "Beşa yekem a nameya Fa - Roj baş, xanima min", Dar Al-Farouk ji bo

Weşan û Belavkirinê, Nablus, 2021. Û kitêba "Rêxistina Ghassan Kenafani", Dar Al-Ra'a' and Cultural Bridges, Ramallah, and Amman, 2021, û pirtûka "Kê Mamosteyê Dîrokê Kuşt?" , Dar Al-Farouk. Ji bo Çand û Weşanê, Nablus, 2021 Û berhevoka "Û Çîrokek Piçûk", Wezareta Çandê ya Palestînî, Ramallah, 2021. Berhevoka "Li ser qiraxa helbestê: Evîn heye û mirin heye", Dar Al-Badawi, Almanyay, 2022. Û kitêba "Writing in the Face and Confrontation" , Şivan û Pirên Çandî, Ramallah û Emman, 2023. Pirtûka "Sendroma Kanûnê", Weşanxaneya Badawî, Almanyay, 2023. Pirtûka "Di Cihê Zimanê Erebi de", Weşanxaneya Badawî House, Elmanyay, 2023, û pirtûka "Sira Hevoka Navdar", Weşanxaneya Dîjîtal, Palestîn. , 2023. Û pirtûka "Şikandina dîwaran - Li ser rola wêjeyê di berxwedana tarîtiyê de," Dar Al-Ra' a' û Cultural Bridges, Ramallah and Amman, 2023, û berhevoka "At Heights of Battle," Dar Al-Farouk for Culture and Publishing, Nablus, 2023. Wê ji bilî komek destnivîs û berhevokan gelek pirtûk jî edîtor kirin. Gelek nivîskarên filistinî û ereb li ser vê serpêhatiya afirîner nivîsibûn û çend hevpeyvîn û hevpeyvînên televîzyonê pêk anîn e.

Genek

Dr. Munîb Ehmed

Bi Kurdî: Genek. Bi Latinî: Ricinus Communis Bi Arebî: خروع. Bi Rûsî: клещевина обыкновенная. Bi Ingilîzî: Castor oil plant. Genek giyakî yeksalane ye baş mezin dibê li darê diçê ,lasika wê tepî ye stûre dirêje ,pelên Genekê keskî mezinin wekû lepê destin ,gûlê wê her çend gûl bi hevve hevdu girtî ne ew jî pişt re dibin lib ,û lib jî giroverin an jî hinkî dirêjokî ne . Welatê Geneka Afriqiya ye ,li wir zêde mezin dibê dighêjê ta 10 mitra wekû darê çê dibê li Bakûrî Qeqqasiya û Naverasta Asya ye. Pêkhateya kimawî: Di libê Genekê de ji 40-60% zeytê dûhnî cih digrin ,Ferment a lipaz,ji bilî wan ta 17% Globûlin ,Albomin,her weha Taksobûlmin -Retsîn ew bi xwe teraseke jehrîye di libê de ye dighêjê ta 2-3%. Di libê Genekê û di organê din ê Genekê Alkaloîd Ritsîn ji 0,1-1% he ye . Zeyta Geneka a kû ji libê Genekê gihîştî tê derxistin bi (gûvaştina germ) çawa terasa Ritsîn xirab dibê a kû berê me got jehrî ye . Rengê zeyta Geneka sipî ye bi zereve ye bi bihneke taîbete,tûrre û girane lowa ji nav zeyta bi tevaî herî manîhoke (0,97),di nav hêndeyî xwe sipîtoya 95% ditiwê ,û di pileya germê 16 c' dibê mîna hetwan ,jimara yodî 82-88 e ,jimara tirşî ne bitrî jî 1,5. Zeyta Geneka ne tenê weke Derman tê pişesaziye de tê bikaranin. Zeyta Geneka bê bandorên rexekî ye loma baş tê bikaranin wekû nermker û ji ber tama wê ya ne xweş bi rengê Emûlsî û Kapsûlê gilatinî tê saz kirin . Zeyta Geneka ji bo bihêzkirina porê tê bikaranin. Genek ji mêj ve wekû derman dihat bikaranin ji laye Firawniya ve û ev tişt hatiye ditin di şûnewarê Firawniya de.

Firyal Hemîd

Xeyal

Xeyal bazkî birçî ye Li asîmanekî bê balinde difire, Geyayê li ser xakê di lema xwe de lihevgerayî, dibe Kevokeke di xefkê de û bi daxistina xwe ya

ber bi jêr ve wê ji xwe re dike parî Xeyal, evîndarekî dûr e Ku yar ne li ber çavî ye û wê bi xemla herî bedew dibîne Carna dibe firšta hestên wî

û carnan pê re li meyxanê Meya sor vedixwe. Carcarnan ew xeyal dibe kêsmê zarokeke birçî, ku di xewnên xwe de tenûrekê dibîne û Kiloreke bi kuncî ji destên nanpêjê digre

an jî, Jêbireke bi bîn di rêya dibistanê de dibîne û ji kêfan re wê gez dike Û hin caran Xeyal û rastî pêrgî hev dibin û ji biskên hinekirî s azên sêga belav dibin